

tudi sledeče besede, ki jih je treba zapomniti: „Državljan, ki z naznanjanjem kaznivih slučajev pomaga, da se dražilo v vojnem času pokličejo na odgovornost, ni ovaduh v kakem zaničljivem z mislu te besede, ampak stori samo patrijotično dejanje.“

Grozna nesreča v Ameriki. Iz Chicaga poročajo: Na reki Chicago se je ponesrečil veliki zabavni parnik. Parnik se imenuje „Castland“. Pri nesreči je utonilo 1300 oseb, večinoma žensk in otrok. Odigrali so se grozni prizori. V hipu nesreče se je nabajalo najmanjše 2500 oseb na krovu. Večini pasažirjev, ki so bili na krovu, se je posrečilo, držati se za parnikov rob, od koder so jih rošile mimo ploveče ladje. Pasažirji v kajitah, predvsem ženske in otroci, niso imeli upanja na rešitev. Ognj-gasci, ki so nosili mrliča iz ladje, so našli v kajitah vtopljence drugega na drugem. Rešenci pripovedujejo, da je bilo v petih minutah vse končano. Kričanje žensk je potihnilo, ko je voda vdrla v parnik. Mrtvece so z majhnimi parniki prepeljali na obrežje, od koder so jih odpeljali v železniških vozovih. Kapitana, oficirje in krmarja so zaprli.

Novo žitne cene. K. B. poroča: Ministerstvo za notranje zadeve je v sporazumu s poljedelskim ministerstvom, trgovinskim in finančnim ministerstvom prodajalne cene za prometni zavod za vojno žito tako le določilo: Pšenična moka za peči, pšenični zdrob, pšenična šrot-moka 68 K, pšenična moka za kuhati 58 K, pšenična krušna moka 42 K, pšenična moka (Gleichmehl) 52 K 13 vin., ržena (ista) K 42, otrobi 17 K. Te cene veljajo za metriski cent od mlinске postaje. Prometni zavod za vojno žito je dobil naročilo, da zaveže mlinarje, da ne bodo je mlinških izdelkov dražje prodajali. Prodajalne cene za mali promet se bodoje z ozirom na še nastale stroške oddaje moke iz mlina do prihoda v prodajalno (pekarijo) in z ozirom na primerni dobiček za prodajalca v malem od političnih deželnih deželnih oblasti določile.

Nevihita. Preteklo soboto bila je v Celju in okolici strahovita nevihta. Najprvo je divjal grozni vihar, ki je pobil mnogo šip in napravil zlasti na vrtovih mnogo škode. Nato je padala nekaj minut debela toča. Prizadeta škoda je prav velika.

Vlomi. Iz Bizelskega se poroča: Ponočnih vlomov pri nas še vedno ni konec. Nedavno tega so poskušali tatovi svojo srečo pri trgovcu Andreju F. e e e; pregnal jih je gostilničar Hönigfeld. Razume se, da vlada med ljudstvom precejšnji strah.

Tatvina. V Karčevini pri Mariboru bili sta dve begunki iz juga, šivilji Marija Kobul in Antonija Švener obkradeni. Tat jim je izmaknil precej obleke, 18 kron denarja in zlato verižico za 180 kron. Tatvino dolžijo neko tretjo begunko Fani P a r d n b i c k i, ki se je na dan tatvine v Trst odpeljala.

Požar. V Brezovcu, občina sv. Barbara v Halozah, je pred kratkim pogorelo gospodarsko poslopje posestnice Frančiške Suran z vso krmo in raznim kmetijskim orodjem. Škode je za 2500 kron; posestnica pa je zavarovana le za 720 kron. Ogenj so zanetili otroci, ki so se z užgalicami igrali.

Lovska nesreča. Iz Vuhreda se poroča, da je Franc Guschetz na lovu padel. Pri temu se je puška sprožila; nesrečnežu je levonogo popolnoma zdrobilo. Obvezali so ga in odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Velik požar. V Siebendorfu pri Ptujunastal je pri posestniku Mateju Turnšek v gospodarskem poslojpu ogenj, ki je vpepelil to poslopje in hišo. Požar je uničil tudi vso krmo, pohištvo in življenska sredstva. Le živino in nekaj obleke so zamogli rešiti. Ogenj se je razširil na sosedna poslopja posestnika Mihe Turnšeka, ki so istotako s krmo, pohištvo, kmetijskim orodjem in obleko zgorela. Tudi se je razširil ogenj na objekte posestnice Marije P e t e l i n š e k; tam je zgorela streha hiše in gospodarsko poslopje z vso krmo in orodjem. Tudi posestniku Simonu S k e r b i n š e k je ogenj nekaj objektov uničil. Škoda je seveda velikanska.

Trg Ribnico na Dolenjskem je ogenj uničil. Zgorelo je 40 hiš in gospodarskih poslojpi.

Smrtna nesreča. Iz Glanhofena se poroča:

10 letna hčerka posestnika Jakoba L u k a n ũ i č nesla je veliki krušni nož v roki. Nakrat je padla in sicer tako nesrečno, da si je zadela nož v srce ter je bila v par minutah mrtva.

Nezgoda. V Beljaku padel je neki kolesar in se težko ranil.

Utonil je pri kopanju v St. Andreju 10-letni deček Avgust M a i e r. Neki vojak je mrliča iz vode potogeil.

Grozna smrt. Delavec Franc Z a v r v Oberdranburgu se je brčkone v pijanem stanu pri železniški šrangi vlegel. Ko so šrango odpri, mu je stisnilo glavo med otežom, mašino in zemljo. Bil je takoj mrtev.

Iz Žetal se nam piše: Cenjeno uredništvo! Takaj smrt močno kosi, letos vsak dan zvoni mrličem mladim in starim, vse vprek, tudi 3 žene so umrle na porodu. Strašna šiba nas tepe; moške v vojni druge pa doma. — Bridka skušnja je zadela tukajšnjega g. Berlinga; nogo si je zlomil. Vsak pošten Žetalanc omiljuje dobrega moža in vsi prosimo Vedečnega, da nam kmalu okreva in še dolgo živi med nami. — Gorice so nekatere jako od peronospora napadene, ker ni bilo galice in delavcev manjka; žito slabo izdavlje, koruza je lepa, hruške in jabolka precej polne. Srednja jesen bo. Oj, da bi že skoraj tudi posijal blaženi mir!

V naših vinogradih je kazalo prav lepo. Žal, da nam je peronospora občutno škodo napravila. Prav žalostno je, da oblasti v tem oziru niso prav nič ukrenile. Delavskih moči in galice je grozno primanjkovalo. Prav uljudno bi vprašali, zakaj imamo pravzaprav vinogradiške inšpektorje, ako ti takih slučajev ne opazijo. Upamo pa vendar, da bode vinska letinja glede kakovosti kakor množine precej ugodna, ako nam Bog še kakšne hujše nadloge ne pošlje!

11 vagonov gnilih jajc. V Egnach na Švicarsko je došlo te dni 11 vagonov jajc iz Bulgarije. Ker se je potrebovalo za prevajanje jajc iz Bulgarije v Švico več tednov, so se jajca na potu popolnoma pokvarila. Vseh 11 vagonov jajc so morali pometati v velikanske jame in pomešati z zemljo. Z jajci pomešano zemljo bodo porabili za gnoj.

Na cesti na svet prišel. V Celju postalo je posestnici Neži R o b i d a iz Liboj na cesti nakrat slabo; porodila je na cesti dečka. Mestni stražniki spravili so mater in novorojenčka v bolnišnico.

Laški morilci. O početju Italijanov v tistih pokrajinah, ki so jim objubili „osvobojenje“, prinaša „Politische Korrespondenz“ zanimivi članke, v katerem prihaja do zaključka, da so tam Italijani uveljavili pravo strahovlado. V laških listih zavzemajo precej prostora poročila o usmrčenjih Avstrijcev. V Korminu, v Gradežu, v farlanskem Trziču in v Kobaridu je bilo mnogo ljudi ustreljenih; zlasti v zadnje imenovanem kraju je moralo prebivalstvo mnogo hudega pretrpeti. Povsod so si Italijani vzeli Ruse za vzgled, delajo prebivalstvu silo, in odpeljavajo ženske ter otroke kot „tate“. Najbolj žalostne vesti so prišle iz krajev Lorenzo di Mossa, Kopriva in Ločnik. Nič boljše se ne godi italijanskemu prebivalstvu na Tirolskem. V Boogu so zaprli Lah mnogo družin in aktivnih državnih uradnikov; imenike teh oseb so kar s seboj prinesli. V Aviji pri Ali Kantini so Italijani nekega trgovca ustrelili, vas Kasotto pa popolnoma oropali. Za koncentracijske tabore izbirajo Italijani najbolj nezdrave kraje. Zlasti je tak kraj Colco d'Aranci v Siciliji. V Alessandrio odvedena baronica Czerny iz Gorice je tam vsled prestanega trpljenja zblaznela in so jo morali spraviti v blaznico. Treba bi bilo, da se italijanskim banditom ta zverinstva na primerni način poplača.

Za vjetnike v Srbiji Uradno se poroča, da je sedaj dovoljeno, pošiljati pošne pakete na avstrijske vojne vjetnike v Srbiji. Rabljenega perila in rabljene obleke pa v teh paketih ne sme biti.

Ustreljen duhovnik. „Giornale d'Italia“ javlja, da je bil neki duhovnik iz Trziča (Monfalcone) baje zaradi vobunstva ustreljen.

Nadomestna krma za konje. C. kr. štajersko namestništvo v Gradcu nam piše: Beljak in ogljikovi hidrati (skrobne vrednosti) so temeljne snovi za živinsko hrano in je znanstveno preizkovanje dogladno, da potrebuje n. pr. delavni konj pri srednjem delu vsak dan 0.70 kil beljaka in 5.8

kil skrobovine. Razmerje med beljakom in skrobom je torej kakor 1:8.28 ali 100:828. Po preiskovanju zveze poljedelskih zadrug so v zalogi kot nadomestne krmilne snovi še otrobi, neprečiščen sladkor in oljnat tropine. Potebna beljakovina nadomesti krvna moka, ki se proizvaja v zadostni množini v graški klanjci. Ta na poseben način pripravljena krvna moka ima v sebi po analizi vodje deželne poskusne postaje dr. Hotterja: surov protein 87.75, masti 0.92, vode 9.45, pepela 2.60. V tozadevnih spričevalih o preiskovanju pravi dr. Hotter: „Od vsaega surovega proteina je prebavljivega, kakor sledi iz kemične analize, 94%. Z ozirom na veliko vsebino prebavljivega beljaka bi bila ta krvna moka zelo sposobna kot pridevek k skrobnatim in sladkornatim krmilom.“ Da se pospeši nabava krmila za konje s pridatkom krvne moke, se je že vršil dne 24. junija 1915 v zvezi z zborom Zveze poljedelskih zadrug pogovor, katerega so se udeležili sledeči gospodje: ravnatelj Pacak (Občna družba za vnovčenje živine, Dunaj) zvezni pravdnik Tausch (Zveza poljedelskih zadrug), konjeniški stotnik plem. Skronsky (konjerska družba), deželni kulturni nadzornik Peter, dr. Hotter (deželna kemična poskusna postaja) načelnik oddelka Meier (Zveza poljedelskih zadrug), ravnatelj klanjca v p. Walz in deželni veterinarski referent vladni svetnik Januschke. Pri tem pogovoru se je doseglo zjedinenje, da bi moralo novo krmilo za konje obstajati iz: 5% krvne moke, 5% moke iz oljnatih tropin, 17% neprečiščenega sladkorja, 50% koruznih otrobov, 21% koruzne moke in 2% izprane krede. Zveza poljedelskih zadrug se je na povabilo namestništva izrazila, da je pripravljena prevzeti pripravlanje in razpečevanje omenjenega krmila. To močno krmilo, ki je popolnoma sposobno nadomestiti sedaj skoro nemogoče krmljenje ovsa, bo omogočilo obdržati v popolni moči konje, kateri morajo zlasti ob času žetve več delati. Cena je z ozirom na napravne stroške zmerna in znaša 37 K 60 v za 100 kg. Glede dobave močnega krmila in natančnejših pogojev obrnejo se naj posestniki konj naravnost do Zveze poljedelskih zadrug v Eggenbergu pri Gradcu.

Izpred sodišča.

34 krčmarjev obsojenih.

Salzburg, 23. julija. Pred kratkim šele bilo je tukaj mnogo krčmarjev zaradi navijanja cen obsojenih. Ker so namreč pivovarjarji cene piva zvišali, storili so krčmarji to tudi; zvišanje krčmarjev pa je bilo še nekaj višje, tako, da so imeli še „posebni dobiček“. Danes je stalo zopet 34 tukajšnjih krčmarjev zaradi istega prestopka pred sodnikom. Obsojeni so bili vsi na denarno globo od 30 do 250 kron. Sodnik je poleg tega povedal, da se bodoje morali pivovarjarji istotako pred sodnijo zagovarjati.

Vsi dunajski živinski komisarji naznanjeni sodnji.

Dunaj. Na dunajskem svinjskem trgu pri St. Marxu so se cene v zadnjih tednih neprestano premikale. Zdaj so poskočile, potem zopet za toliko padle. To so povzročili na tem trgu poslušajoči živinski komisarji. Ti so se med seboj po vzoru kartelov domenjali za cene, ne glede na število na trg postavljenih prašičev. Zelharji, ki so že dalje časa hudo razburjeni, ker jih pristojna oblast zaradi draženja oistro kaznuje, so bili pretekli pondeljek kar iz sebe, ker so živinski komisarji zopet za 30 do 40 vinarjev povzdignili cene, dasi je bilo na trgu v izobilju prašičev. Končno so zelharji proti vsem živinskim komisarjem napravili sodnijsko ovadbo. Radovedni smo, kako bode ta zadeva končala.

Roparska četa.

Innsbruck 26. julija. Po 5-dnevni razpravi se je danes objavilo sodbo proti 16 zaradi umora, uboja, vloma in tatvine obtoženim osebam. Glavni obtoženci Friderik Bartuška, Johan Binder in Jožef Wernndl bili so zaradi umora in uboja na kazni smrti na večalah obsojeni. Napadla sta bila neki stari zakonski par in ga tako ranila, da je žena umrla, mož pa še zdaj ni zdrav. Oropala pa sta

nesrečnim zakonskim le eno krono in neki skoraj nič vredni prstan. Ostali obtoženci so bili razven oproščene osebe obsojeni na težko ječo od 2 tedna do 10 let.

Velezdaja.

Praga, 26. julija. Pred deželnoobrambeno divizijsko sodnijo v Theresienstadt vršila se je razprava proti zaradi velezdaje obtoženim sestram Sinaidi, Mariji in Lizi Bayer. Sinaido so obsojili na smrt na vešalah, ostali dve sestri pa ste bili oproščeni.

Gospodarske.

Tedenski jedilni red v vojnem času.

V p o n d e l j e k: Opoldne: korenjeva juha, parmezanove omelete iz krompirja s špinacem. — Zvečer: na slanini pražen krompir.

V t o r e k: Opoldne: juha iz koruznega zdroba, vkuhan domači zajec z fridati iz riževe moke. — Zvečer: prežgana kuhana salata s pečenimi jajci.

V s r e d o: Opoldne: nepristna riževa juha, karfiol s krompirjem. — Zvečer: Praženi žganci iz koruznega zdroba s salato.

V č e t r t e k: Opoldne: kislična juha, guljaževa omaka s koruznimi cmoki. — Zvečer: Krompir s surovim maslom in redkvijo.

V p e t e k: Opoldne: grabova juha, na skuti praženi žganci s črešnjem kompotom (zavarkom). — Zvečer: Napolnjena koleraba.

V s o b o t o: Opoldne: kapusova juha, koruzni cmoki s sirom in salato. — Zvečer: Špinaca z neraztepenimi jajci.

V n e d e l j o: Opoldne: juha s štrukelji, kuhano svinjsko meso z zeljem, črešnjava pogaca. — Zvečer: Jetra s sirom na kruhu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Poročilo od četrtega zvečer.

D u n a j, 29. julija. — Uradno se razglašajo:

Rusko bojišče. Na meji med Bukovino in Besarabijo napadli so hrvatski deželni brambovci in ogrski črnovojnik močno izzidano rusko postojanko. Sovražnik bil je popolnoma presenečen in je zbežal po krvavi borbi, ki ga je stala 170 mrtvih, v svojo utrdbo. Vzhodno Kamienke vjele so naše čete 1 oberstlajntanta, 7 oficirjev in 500 mož. Pri Sokalu smo zopetne napade nasprotnika zavrnil.

Italijansko bojišče. Na primorski fronti napravili so Italijani le pri Sdraussini in pri Vermiglianu brezuspešne napade. Pred mostičjem pri Gorici izpraznil je sovražnik svoje naskočne postojanke in je šel nazaj na črto, ki jo je imel pred bitko. Ob koroški meji artiljerijski boji in praske. V tirolskem obmejnem okraju bil je neki sovražni bataljon pri Marku v dolini Etsche nazaj vržen; pri Tofani pa je bila neka italij. kompanija razpršena.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

* * *

Nemci so severno Suvalkija na obeh straneh v Elito vodeče

železnice zasedli del sovražne postojanke. Vjeli so pri temu 2.910 Rusov in 2 strojni puški. Ob Narewu so se ruski napadi pod velikimi izgubami zanje izjalovili.

Znati se mora pomagati. Tudi v dragih časih zamore se z malim denarjem osvetojujo domačo pijačo zviti, s tem da si jo sam napravi. 100 litrov domače pijače zamore vsakdo lahko napraviti. Substance z navodilom stanejo 4 K 50 h franko po povzetju pri Johanu Grolsch, Brno št. 636 (Moravska). Ta domača pijača osveti brez da bi opijanja in deložnost človeka zmanjšala.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnji inzerat Lysoform-tvornic.

Mladenci!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

c. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. k. strelcev v Ptuj, rotovž, I. nadstr.

Ljudska kopelj mestnega

kopaljšča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Viničar

šolan in zanesljiv in kravja dekla se iščeta. — Ponudbe na Joh. Grubitsch, Maribor, Tegetthoffstr. 11.

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica fluh pušk, Berovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparaturo, prenaresbe, strokovnjak, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strela in nova kopita najceneje. 320 Ilustrovani cenik brez stroškov.

Štajerski voziček

dobro ohranjen, se poceni proda. Vpogledati je pri Blaschitz, Ptuj, živinsko sejmishče. 324

Krepki

inteligentni deček

z dobrim šolskim spričevalom in obeh deželnih jezikov zmožen, sprejme se v trgovini z mešanim blagom J. F. Schescherko, Sv. Jurij ob juž. žel.

Vsak izpuh (Flechte)

tudi zastareli izpuhi na glavi ali v bradi, izpuhi kože, srbenje, kraste se potom mojega kosmetično-naravnega

„Universal-Flechtenmittel“

v kratkem času z mazanjem odpravi. — Mnogo zahvalnih pisem. Cena K 3.—. Edina zaloga: Pharm. Mr. Ludw. Auer, Dunaj III., Kúbeckgasse 15. 327

Pekovski učenc

se takoj sprejme pri g. Antonu Kodritsch, pekovski mojster v Ehrenhausenu. 344

Sesekani špeh

koruzu, kašo, ajdo kupuje Hans Sirk, Maribor, Hauptplatz. 265

Učenec

za trgovino z mešanim blagom zdrav in krepk, z dobro šolsko izobrazbo, nemščine in slovenščine zmožen, 15 let star, se takoj sprejme pri Hans Fuhrmann, trgovec, Leoben-Seegraben

Pekovski učenc

se takoj sprejme pri g. Antonu Oprausch, pekovski mojster v Pragerhofu. 340

Kdor mi takoj piše, dobi malo škaltjico pravih Kola-tablet zastoj!

Rad bi vsakomur, ki ima slabe živce, poskušajo mojšega sredstva doposlal. Ono okrepča živce in izboljša s tem toliko zdravje, da se čuti kmalu tako svežega, zdravega in podjetnega, kakor bi se moralo po naturi biti.

Kola-Dultz obrami poleg tega tudi živce pred slabostjo v bodočnosti. V lastnem interesu vsacega čitatelja tega inserata, kateri nima perfektnih živcev, ali kateri postane hitro truden in opešan, ali kdor trpi na glavobolu ali pomankanju spanja, želimo, da naj poskusi Kola-Dultz; gotovo bode potem kmalu kakor mnogo drugih dejal:

Jaz nimam več živcev!

Najboljši živci so tisti, od katerih se najmanj opazi. Kola-Dultz je prijatelj živcev. Prijeten je v rabi in njegov učinek je stalno okrepanje. Kola-Dultz je absolutno neskoljiv in se priporoča mozem, ženskam ter otrokom. Starost nima pri tem nicesar reči. Je realni preparat za ojačenje živcev. Kola-Dultz je povsod na oestu, kjer živci pešajo ali bolijo ali se jih na drugi neprijetni način opazi. — Edino je in nedoseženo!

Pišite mi takoj dopisnico in zahtevajte gratis-posiljatev poskusne škaltjice. 355

Lekarna „Sv. Duha“, Budapest, VI. oddelek 420.

1 plemski merjasec in 2 plemska prašička

vsi 3 mesece stari, nemško zlahtno pleme, so po dnevni ceni na prodaj. Vprašanja na graščino Freienberg pri Celju. 338

Redilna kocka „Favorit“ najboljša juhina kocka!

najcenejši nakupni vir za prekuščevalce v posodah po 200 kosov naprej, 100 kosov K 3.60. Razposiljatev po povzetju na vse poštne postaje. Grünwald's Suppenwürfelvertrieb, Wien I, Gonzagagasse 12. 339

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Mataga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1.20 K. Protij kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K.; izvzrtno mazilo, ki odstrani bolečine. — Blejburški živinski prašek à 1.20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1.60 — Izvirni srup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razposiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Dva majerja

za dve majeriji, ki imata vse v hiši, s 3—5 in 5—7 delavskimi močmi, ki se razumejo dobro na kmetijstvo, se takoj sprejmeta. Obe majeriji ležite ob okrajni cesti. — Naslov pove uprava tega lista. 343

En komi, ena prodajalka in en učenc

se takoj sprejmejo v trgovini Adolf de Costa, Brežice pri Savi. 325

Komi ali prodajalka

prednost imajo iz dežele, in eden učenc poštenih starišev, znanje slovenskega in vsaj nekoliko nemškega jezika, se sprejmejo takoj ali do 15. avgusta t. l. v trgovini z mešanim blagom J. Belina, Macelj, pošta Podlehnik (Lichtenegg) pri Ptuj. 342